

Brüsszel, 2018. november 16.
(OR. en)

14253/18

Intézményközi referenciaszám:
2008/0140 (CNS)

SOC 703
ANTIDISCRIM 28
MI 833
JAI 1129
FREMP 195

JELENTÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága / a Tanács
Előző dok. sz.:	12677/18
Biz. dok. sz.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Tárgy:	Javaslat – A Tanács irányelve a személyekkel szembeni, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2008. július 2-án tanácsi irányelvjavaslatot fogadott el, amelynek célja a valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron, illetve szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetéssel szembeni védelem kiterjesztése a foglalkoztatáson kívül eső területekre. Az e területen hatályos EK-jogszabályok¹ kiegészítésével az egyenlő bánásmódról szóló horizontális irányelvjavaslat megtiltáná a fentiekben alapuló megkülönböztetést a következő területeken: szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást; oktatás; valamint az áruk és szolgáltatások – többek között a lakhatás – igénybevétele.

¹ Különösen a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK tanácsi irányelv.

A delegációk nagy többsége elvben üdvözölte a javaslatot, és közülük sokan támogatták, hogy a javaslat a hatályos jogi keret kiegészítését célozza azáltal, hogy horizontális megközelítésen keresztül foglalkozik a megkülönböztetésnek mind a négy alapjával.

A legtöbb delegáció megerősítette az egyenlő bánásmód mint az EU-n belüli közös társadalmi érték előmozdításának fontosságát. Több delegáció a javaslatnak a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCRPD) végrehajtásával összefüggésben való jelentőségét hangsúlyozta. Azonban néhány delegáció a fogyatékosokra vonatkozóan ambiciózusabb rendelkezéseket részesített volna előnyben.

Noha hangsúlyozták a megkülönböztetés elleni küzdelem fontosságát, egyes delegációk korábban kétségbe vonták a bizottsági javaslat szükségességét, mivel úgy látták, hogy az bizonyos kérdésekben sérti a nemzeti hatáskört, és ellentmond a szubszidiaritás és az arányosság elvének. Egyes más delegációk számára továbbra is kérdéses, hogy az irányelv hatálya kiterjedjen-e a szociális védelemre és az oktatásra is.

Egyes delegációk pontosítást is kértek, és aggodalmukat fejezték ki különösen a jogbiztonság hiányával, a hatáskörmegosztással, valamint a javaslat gyakorlati, pénzügyi és jogi hatásával kapcsolatban.

Két delegáció általános fenntartással élt a javaslatra vonatkozóan.

Ebben a szakaszban valamennyi delegáció vizsgálati fenntartással élt a szöveggel kapcsolatban.

CZ, DK, MT és UK parlamenti vizsgálati fenntartással élt. A Bizottság megerősítette eredeti javaslatát e szakaszban, és az abban tett minden változtatással kapcsolatban továbbra is vizsgálati fenntartással élt.

Az Európai Parlament 2009. április 2-án konzultációs eljárás keretében elfogadta véleményét². A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően a javaslat már az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkének hatálya alá tartozik, így – az Európai Parlament *egyetértését* követően – egyhangú tanácsi határozathozatalt igényel.

² Lásd: A6-0149/2009. A jelenlegi Európai Parlamentben Ulrike Lunacek (Ausztria; Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság; Zöldek/Európai Szabad Szövetség) lett a javaslat előadója.

II. AZ OSZTRÁK ELNÖKSÉG ALATT A TANÁCSBAN VÉGZETT MUNKA

A szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport az elnökség számos kérdésre – többek között a halmozott megkülönböztetésre, a fogyatékkal kapcsolatos rendelkezésekre, a feltételezésen alapuló megkülönböztetésre, valamint a szankciókra – koncentráló szövegezési javaslatai³ alapján folytatta az irányelvjavaslat vizsgálatát⁴. A delegációkat felkérték arra is, hogy jelezzék, ha vannak olyan lábjegyzetek, amelyeket törölni lehet az annotált, egységes szerkezetbe foglalt szövegből.

a) Halmozott megkülönböztetés (a 2. cikk (2) bekezdése, a 2. cikk (3-a) bekezdése, valamint a (12ab) preambulumbekkezdés)

Az irányelvtervezet rendelkezéseket tartalmaz a halmozott megkülönböztetésre vonatkozóan, amely akkor is felmerülhet, ha a megkülönböztetés alapjait külön-külön szemlélve az adott helyzet nem vezetne megkülönböztetéshez. Az elnökség mindazonáltal azt javasolta, hogy a megkülönböztetésnek azokat az okait, amelyekkel más irányelvek már foglalkoznak (nem, valamint a faji vagy etnikai származás⁵) töröljék ezekből a rendelkezésekből, azaz ennek az irányelvnek a hatálya csak abban az esetben terjedjen ki a halmozott megkülönböztetésre, ha az az irányelv hatályában említett okokon alapul. Egyes delegációk sajnálatukat fejezték ki a halmozott megkülönböztetés fogalmának ilyen módon történő szűkítése miatt. Más delegációk ugyanakkor kétségeiknek adtak hangot a halmozott megkülönböztetés fogalmának a szövegbe való beillesztésével kapcsolatban. Ennek ellenére a munkacsoportban széles körű egyetértés alakult ki arra vonatkozóan, hogy a halmozott megkülönböztetés fogalmát az elnökség javaslata alapján illesszék be a szövegbe.

b) Fogyatékkal kapcsolatos rendelkezések

Az elnökség tovább pontosította a fogyatékkal kapcsolatos rendelkezéseket; a javasolt módosításokat a munkacsoport széleskörűen támogatta. Vannak azonban kérdések, amelyek további vizsgálatot igényelnek.

i. A fogyatéklállágon alapuló arányos eltérő bánásmód (a 2. cikk (7) bekezdésének b) pontja és a (15a) preambulumbekkezdés

³ 10530/18 és 12077/18.

⁴ Az üléseket július 25-én és október 1-jén tartották.

⁵ Ezeket az okokat a 2004/113/EK és a 2000/43/EK irányelv is elismeri.

Az elnökség arra törekedett, hogy pontosítsa a fogyatékossgon alapuló arányos eltérő bánásmódot lehetővé tévő mentesség hatókörét azáltal, hogy különbséget tesz a *fogyatékossg* és az *egészségi probléma* között.

Egyes delegációk nem találták elfogadhatónak a javasolt megfogalmazást, és a szöveg előző változatában foglalt megfogalmazást részesítenék előnyben, azon az alapon, hogy a „fogyatékossgot” és az „egészségi problémát” külön kritériumként kell kezelni, és nem lehet a kettőt egybevonni.

ii. Észszerű alkalmazkodás (a 4a. cikk és a (20ab) preambulumbekkezdés)

Az elnökség arra törekedett, hogy egyértelművé tegye az „ésszerű alkalmazkodás” fogalmát az UNCRPD-vel összefüggésben.

Egy delegáció úgy vélte, hogy az „ésszerű alkalmazkodás” fogalmának a szövegbe való beillesztése jogbizonytalanságot okoz, mivel nincs pontosan meghatározva, ezért el szeretné hagyni azt a szövegből.

iii. Akadálymentesség és ésszerű alkalmazkodás (a 4b. cikk és a (19b) preambulumbekkezdés)

Az elnökség arra törekedett, hogy egyértelműbbé tegye a szöveget azáltal, hogy új példákat illeszt be, amelyek illusztrálják az arra vonatkozó elemzés kritériumát, hogy egy adott intézkedés aránytalanul nagy terhet jelent-e. Több delegáció úgy vélte, hogy a szöveg további munkát és pontosítást igényel. Egyes delegációk kétségeiknek adtak hangot azzal kapcsolatban, hogy a példák részletes, nyitott listája került a szövegbe, míg más delegációk úgy vélik, hogy a példának a preambulumban kellene helyet kapniuk. Ismét mások azt javasolták, hogy a szöveget igazítsák hozzá az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag vonatkozó rendelkezéseihöz⁶.

iv. Preambulumbekkezdések

Az elnökség számos preambulumbekkezdés módosítását is javasolta, mindenekelőtt azzal a céllal, hogy hozzáigazítsák azokat az UNCRPD-hez.

⁶ Intézményközi referenciaszám: 2015/0278(COD).

c) **Feltételezésen alapuló megkülönböztetés (a (12) preambulumbekkezdés)**

Az elnökség új preambulumbekkezdéssel egészítette ki a szöveget, amely úgy határozza meg a feltételezésen alapuló megkülönböztetés fogalmát mint olyan megkülönböztetést, amely akkor áll fenn, ha egy személy „kedvezőtlenebb bánásmódban részesül vagy zaklatásnak van kitéve vélt vagy valós vallása vagy meggyőződése, fogyatékosága, életkora vagy szexuális irányultsága miatt”, függetlenül attól, hogy a rá vonatkozó említett feltételezés igaz-e. Egy delegáció úgy vélte, hogy célszerűbb lenne ezt a kérdést a bíróságok mérlegelésére bízni és az irányelvből elhagyni.

d) **Szankciók (a 14. cikk és a (29) preambulumbekkezdés)**

Az elnökség az elfogadott szövegezési gyakorlatnak megfelelően az angol nyelvi változatban „*penalties*” kifejezéssel váltotta fel a „*sanctions*” kifejezést.

A delegációk álláspontjaira vonatkozó további részletek a 11105/18⁷ és a 12677/18 dokumentumban találhatók.

III. **ÖSSZEGZÉS**

Az osztrák elnökség alatt kézzelfogható eredmények születtek a megtárgyalt kérdésekben. A javasolt irányelv célkitűzéseire vonatkozó széles körű támogatás ellenére szakmai munkára és további mélyreható politikai megbeszélésekre van szükség ahhoz, hogy a Tanácsban sikerüljön elérni a szükséges egyhangú támogatást.

⁷ Lásd még a 12955/18 és a 12956/18 dokumentumot (kellő időben kiosztandó).